

Autorka: Volodymyr Tkachenko

Kilka słów o autorze: Mam na imię Volodymyr, pochodzę z ukraińskiego miasta Odessa. Jestem studentem zarządzania na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz wiceprezesem toruńskiego ESN (Erasmus Student Network). Swoją przygodę migracyjną zacząłem jeszcze w roku 2010, kiedy po raz pierwszy zamieszkałem w innym kraju. Do Polski przeprowadziłem się w 2017 roku ze względu na tutaj dostępne możliwości edukacyjne. Płynnie mówię w 4 językach, prowadzę aktywny tryb życia, cały czas obracam się w środowisku multikulturowym oraz wielojęzycznym.

Przedmiot: zajęcia z wychowawcą, zajęcia dodatkowe

Czas: ⌚ 45 min.

Grupa wiekowa: 14–18 lat

Cele: omówienie oraz wyjaśnienie pojęcia migracji edukacyjnej. Próba odpowiedzi na pytanie: dlaczego i dokąd ludzie wyjeżdżają, w nawiązaniu do własnego doświadczenia oraz historii innych studentów i studentek zagranicznych.

Po tej lekcji uczniowie i uczennice dowiedzą się:

- Czym jest migracja edukacyjna;
- Czym się różni i w jaki sposób jest podobna do innych rodzajów migracji;
- Jakie są przyczyny migracji edukacyjnej;
- O doświadczeniu migracji edukacyjnej Volodymyra Tkachenki;
- Co trzeba wiedzieć przed wyjazdem, czego należy się spodziewać;
- Jaka jest rzeczywistość migracji edukacyjnej (w tym przypadku w Polsce);
- Jakie są etapy, przez które często przechodzą ludzie podczas długiego pobytu za granicą;
- Jakie są doświadczenia innych migrantów edukacyjnych w Polsce.

Po tej lekcji uczniowie i uczennice będą potrafili wyjaśnić:

- ☑ Pojęcie migracji;
- ☑ Pojęcie migracji edukacyjnej;
- ☑ Przyczyny oraz skutki migracji edukacyjnej;
- ☑ Na czym polegają programy wymiany studenckiej.

Metody pracy wykorzystywane podczas zajęć:

- ☑ Metoda słowna: wykład z prezentacją;
- ☑ Metoda praktyczna: praca indywidualna.

Załączniki:

- ☑ Załącznik nr 1 *Historia Volodymyra Tkachenki*
- ☑ Załącznik nr 2 *Prezentacja*
- ☑ Załącznik nr 3 *Komentarz do prezentacji*

Źródła: własne doświadczenia.

Przebieg zajęć

Cel ćwiczenia	Czas trwania	Szczegółowy opis ćwiczenia	Materiały potrzebne do realizacji ćwiczenia
WPROWADZENIE			
Przybliżenie historii migracji edukacyjnej autora materiału.	5 min.	Osoba prowadząca czyta dzieciom krótką notatkę o autorze materiału edukacyjnego, którego przyjazd do Polski można określić mianem migracji edukacyjnej.	Laptop Rzutnik Załącznik nr 1 <i>Historia Volodymyra Tkachenki</i>

ROZWIĘCIE

Przyblienie zagadnienia migracji edukacyjnej.

25 min.

Prezentacja na temat migracji edukacyjnej.

Laptop
Rzutnik
Załącznik nr 2
Prezentacja
Załącznik nr 3
Komentarz do prezentacji

PODSUMOWANIE

Opracowanie planu migracji edukacyjnej.

10 min.

Zadanie polega na stworzeniu planu migracji edukacyjnej. Osoba prowadząca prosi uczniów i uczennice o wyobrazenie sobie wymarzonego kraju, w którym chcieliby/ chciałyby kontynuować swoją edukację. Następne zadanie polega na stworzeniu planu działań, które należałoby podjąć jeszcze przed wyprowadzeniem się ze swojego domu. Po spisaniu najważniejszych kroków każdy prezentuje swój plan osobie siedzącej obok.

Kartka i długopis/ ołówek dla każdego ucznia i uczennicy.

Podsumowanie najważniejszych zagadnień.

5 min.

Na zakończenie osoba prowadząca dokonuje podsumowania tematu oraz prosi uczniów i uczennice o to, aby wskazali co było dla nich nowego, interesującego lub co ich zaskoczyło.

Redakcja merytoryczna: Sylwia Antonowicz

Redakcja językowa: Adrian Jankowski

Skład graficzny: Kasia Piątek, kasiapiatek.pl

Miejsce i rok wydania: Toruń 2023 r.

FUNDACJA
EMIC

NRC NORWEGIAN
REFUGEE COUNCIL

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Materiał edukacyjny powstał w ramach projektu „Przyjazna szkoła - integracja i edukacja”, który Fundacja EMIC realizuje przy wsparciu Norwegian Refugee Council i Norwegian Ministry of Foreign Affairs.

Historia Volodymyra Tkachenki

Dzień dobry wszystkim! Nazywam się Volodymyr Tkachenko i chciałbym podzielić się z Wami moim doświadczeniem migracji edukacyjnej w Polsce. Jestem studentem zarządzania na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz wiceprezesem toruńskiego ESN (Erasmus Student Network). Zacząłem swoją przygodę migracyjną jeszcze w roku 2010, kiedy po raz pierwszy zamieszkałem poza swoim rodzinnym krajem. Wyjechałem do Kenii w Afryce, w której mieszkałem przez półtora roku. Do Polski przeprowadziłem się ze względu na możliwość kontynuowania w tym kraju edukacji. Było to w 2017 roku. Płynnie mówię w 4 językach, prowadzę aktywny tryb życia, cały czas obracam się w środowisku multikulturowym oraz wielojęzycznym. Ukończyłem szkołę średnią w Gdańsku oraz zacząłem studia w 2021 roku w Toruniu, na kierunku zarządzanie. Podczas pobytu w Polsce cały czas mam kontakt z osobami, które podobnie jak ja przyjechały tutaj, aby kontynuować swoją edukację.

Migracja edukacyjna (znana również jako międzynarodowa mobilność studencka) to temat, którego waga i znaczenie rosną w dzisiejszej, zglobalizowanej rzeczywistości. Według najnowszych danych, na całym świecie jest dziś ponad 5 milionów studentów i studentek międzynarodowych, a liczba ta w kolejnych latach nadal ma rosnąć. Jako student, który bezpośrednio doświadczył migracji edukacyjnej, cieszę się, że mogę podzielić się swoimi refleksjami. W prezentacji przedstawiłem ogólny obraz tego, czym jest migracja edukacyjna i dlaczego jest tak ważnym zjawiskiem, a także omówiłem specyficzny kontekst Polski jako celu mojej podróży. Chciałbym też podzielić się osobistym doświadczeniem studiowania w Polsce oraz zaproponować kilka spostrzeżeń i rekomendacji dla przyszłych osób studenckich, które rozważają podjęcie studiów za granicą. Mam nadzieję, że ta prezentacja pomoże Wam w lepszym zrozumieniu możliwości i wyzwań migracji edukacyjnej oraz zainspiruje do snucia własnych marzeń o studiowaniu za granicą.

Prezentacja

https://bit.ly/prezentacja_migracje_educacyjne

Komentarz do prezentacji

Czym jest migracja edukacyjna?

Pojęcie migracji edukacyjnej (znanej również jako międzynarodowa mobilność studentów) odnosi się do procesu poszukiwania możliwości edukacyjnych za granicą. Wiąże się to z przeprowadzką do obcego kraju i uczęszczaniem do tamtejszych instytucji akademickich takich jak uniwersytet lub szkoła wyższa, w celu uzyskania stopnia naukowego lub certyfikatu.

Przyczyny

Istnieje wiele powodów, dla których ludzie decydują się na migrację edukacyjną. Niektórzy starają się uzyskać dostęp do edukacji na wysokim poziomie, która z różnych powodów może nie być dostępna w ich kraju. Inni są przyciągani do akademickiej reputacji niektórych instytucji lub chcą uczyć się od renomowanych profesorów w swojej dziedzinie. Ponadto uczniowie i uczennice mogą być motywowani chęcią poszerzenia swoich horyzontów, poznania różnych kultur i rozwijania globalnej perspektywy.

Wady i zalety

Migracja edukacyjna często stanowi wyzwanie. Przeprowadzka do obcego kraju może być stresująca i przytłaczająca, szczególnie jeśli istnieją znaczne różnice kulturowe i językowe. Studenci i studentki mogą również doświadczać trudności finansowych, ponieważ międzynarodowe czesne i koszty utrzymania są często bardzo wysokie. Ponadto trudne może być dostosowanie się do nowego środowiska akademickiego i stylu nauczania, pojawiają się też dodatkowe przeszkody administracyjne i prawne.

Mimo wszystko korzyści płynące z migracji edukacyjnej są znaczące i mogą obejmować zwiększone możliwości rozwoju osobistego i zawodowego, pojawienie się nowych perspektyw i doświadczeń oraz rozwój ważnych umiejętności takich jak: zdolności adaptacyjne, odporność na stres i komunikacja międzykulturowa. Jednak osoby uczniowskie również powinny być świadome potencjalnych wyzwań i odpowiednio przygotować się na to, co może je czekać.

Polska jako kierunek edukacyjny

Polska jest coraz bardziej popularnym miejscem docelowym dla studentów i studentek zagranicznych ze względu na rosnącą liczbę uniwersytetów i programów, oferujących wysokiej jakości edukację w różnych dziedzinach. Według ostatnich danych w Polsce studiuje ponad 70 000 studentów i studentek z zagranicy, reprezentujących ponad 150 różnych narodowości. Liczba ta w ostatnich latach wciąż rośnie, częściowo dzięki renomie Polski jako miejsca o doskonałych standardach akademickich, a także dzięki rozwijającej się gospodarce i różnorodności kulturowej.

Polski system szkolnictwa wyższego oparty jest na procesie bolońskim, co oznacza, że programy studiów są uznawane w całej Europie i poza nią. Pozwala to osobom studenckim na przekazywanie punktów ECTS i kwalifikacji między różnymi krajami, co zwiększa mobilność absolwentów i absolwentek i ich możliwości zatrudnienia. Dodatkowo polskie uniwersytety oferują szeroki zakres programów w języku angielskim, dzięki czemu są one dostępne dla osób spoza Polski. Warto wspomnieć o tym, że wielu studentów i wiele studentek z takich państw jak Irlandia, Wielka Brytania czy kraje skandynawskie wyjeżdża do Polski ze względu na tańszy koszt studiów medycznych, ich dostępność w języku angielskim oraz niższe progi (wymagania) rekrutacyjne na takie studia, w porównaniu do swoich rodzinnych krajów.

Biorąc pod uwagę koszty, Polska jest przystępnym punktem docelowym dla osób z zagranicy. Opłaty za studia i koszty życia są zwykle niższe niż w wielu innych krajach europejskich. Dostępne są również liczne stypendia i dotacje (np. stypendia NAWA – Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej), aby pomóc studentom i studentkom zagranicznym, w tym te oferowane przez Polski rząd i Unię Europejską.

Polska – jako kraj z bogatym dziedzictwem kulturowym i nowoczesną infrastrukturą, stwarzający możliwości rozwoju zawodowego i osobistego – oferuje przyjazne i dynamiczne środowisko dla studentów i studentek zagranicznych. Z perspektywy osoby, która studiowała w Polsce, mogę zaświadczyć o licznych korzyściach, wynikających z podjęcia edukacyjnych wyzwań w tym dynamicznym i ekscytującym kraju.

Wyzwania podczas procesu edukacyjnego

Wśród wyzwań, z jakimi mogą się zmierzyć studenckie osoby międzynarodowe, podejmujące naukę w Polsce, można wymienić: bariery językowe, różnice kulturowe oraz tęsknotę za domem. Ważne, aby były one przygotowane i proaktywne w radzeniu sobie z tymi trudnościami, poszukując wsparcia ze strony swoich uczelni i lokalnych społeczności. Warto wspomnieć, że „odnaleźć siebie” można w różnych kołach naukowych, aktywnościach sportowych, stowarzyszeniach itd. Jeżeli tęsknota doprowadza do nastrojów depresyjnych i nie można sobie z nimi poradzić, na wielu uczelniach obecni są specjaliści, np. psychologowie, u których można szukać pomocy.

Bariery językowe mogą stanowić poważne wyzwanie dla osób, które nie posługują się polszczyzną, ponieważ wiele kursów i zasobów może być oferowanych jedynie w języku polskim. Jednak, jak już wspomniano, wiele uczelni oferuje programy w języku angielskim. Istnieją także kursy języka polskiego i inicjatywy, które pomagają studentom i studentkom w pokonywaniu bariery komunikacyjnej.

Różnice kulturowe również mogą okazać się wyzwaniem. Osoby studenckie w Polsce spotykają się z różnymi zwyczajami, normami społecznymi i oczekiwaniami odmiennymi od tych, które znają ze swoich krajów rodzinnych. Ważne jest, aby były otwarte i szanowały różne kultury oraz poświęciły czas na naukę o kulturze i historii Polski. Można powiedzieć, że ta informacja dotyczy przede wszystkim studentów i studentek z dalszych krajów takich jak Maroko czy Tunezja. Również tak małe zmiany jak to, że sklepy są nieczynne w niedzielę, mogą być szokiem czy pierwszą przeszkodą na drodze adaptacyjnej do nowych warunków życia.

Tęsknota za domem to kolejna trudność, z którą boryka się wielu studentów i wiele studentek międzynarodowych, mogących tęsknić za rodzinami, przyjaciółmi oraz za znajomymi miejscami. Ważne, aby pozostawali i pozostawały w kontakcie ze swoimi bliskimi, jednocześnie korzystając z okazji do poznawania nowych ludzi i angażowania się w aktywności, które sprawiają im przyjemność.

Będąc proaktywnymi i szukając wsparcia oraz zasobów, studenci i studentki mogą pokonać te wyzwania i mieć satysfakcjonujące doświadczenia edukacyjne w Polsce.

Własne doświadczenie

Czerpiąc z własnych doświadczeń, muszę przyznać, że proces adaptacyjny nie jest procesem łatwym przede wszystkim ze względu na to, że zajmuje sporo czasu. Jak wspominałem wcześniej, moje pierwsze doświadczenie migracyjne miało miejsce w 2010 roku. Miałem wtedy około 8 lat i zupełnie nie byłem przygotowany na otaczające mnie zewsząd zmiany stylu życia, kultury i języka. Moi rodzice zdecydowali się na, moim zdaniem, najskuteczniejszy dla dziecka sposób na integrację i nauczenie się obcego języka – „rzucili” mnie od razu do międzynarodowej szkoły, gdzie uczyłem się przez półtora roku. Dzięki temu zdobyłem umiejętności językowe, zaznajomiłem się z kulturą różnych etnosów (mimo że Kenia jest zdominowana przez kilka plemion, na jej terytorium nadal występuje ich około 40) oraz miałem możliwość zaprzyjaźnienia się z osobami z innych państw takich jak: Indie, Pakistan, Francja czy USA. Jeżeli chodzi o Polskę, sytuacja wyglądała zupełnie inaczej. Przed przyjazdem zapoznałem się z podstawami kultury oraz obyczajów, do tego rozpocząłem też naukę języka polskiego. Miałem możliwość rozmowy z osobami, które miały już polskie doświadczenia edukacyjne. Oczywiście nie można zapominać o etapie zbieranie potrzebnych dokumentów, wyrabiania wizy, ubezpieczeń zdrowotnych itd. Dokładnie w taki sposób powinien wyglądać plan przyszłej wyprawy. Trzeba bardzo dobrze rozumieć, dokąd się jedzie oraz jak wygląda tam życie i jakie są obyczaje, aby czuć się bardziej komfortowo i aby proces integracji przebiegał w miarę szybko i bezboleśnie.

Migracja w życiu codziennym

Migracja edukacyjna może występować również w bliższym otoczeniu, nie trzeba koniecznie opuszczać kraju czy miasta zamieszkania. Jej mianem możemy określić nawet zmianę szkoły w bliskim sąsiedztwie. Kiedy trafiamy do nowego miejsca, np. do szkoły średniej, również czekają nas takie trudności, jak: lęk przed nieznanym, niepewność dalszych kroków, trudność w komunikowaniu się z otoczeniem czy integracja z nową społecznością. Każdy i każda z nas ma podobne doświadczenia, ponieważ tak właśnie wygląda system edukacyjny. W Polsce, a dokładnie w szkołach średnich, również pojawia się dużo obco-krajowców, którzy przyjeżdżają z różnych miejsc – najczęściej z Ukrainy lub

Białorusi. Często jest to dla nich kluczowy etap formowania dorosłej tożsamości, ponieważ po raz pierwszy doświadczają migracji edukacyjnej. Są przez to narażeni i narażone na wiele przeszkód i nie zawsze taka przeprowadzka kończy się dla nich szczęśliwie. Poza opisywanymi wcześniej problemami napotykać trudności związane z barierą językową, szokiem kulturowym, procesami edukacyjnymi czy społecznymi. Niektóre z tych aspektów mogą okazać się łatwiejsze do przyswojenia, inne natomiast będą uważane za znaczące utrudnienia w codziennym funkcjonowaniu (system zdrowotny czy niepotrzebnie skomplikowana biurokracja).

Jak wygląda rzeczywistość po przeprowadzce?

Z mojego doświadczenia wynika, że pierwsze miesiące w obcym kraju są trudne, bo rzeczywistość zawsze okazuje się o wiele bardziej skomplikowana niż nasze o niej wyobrażenia. Musiałem od nowa budować relacje towarzyskie, poznawać nowe miasto oraz całe otoczenie. Trzeba było przyzwyczać się do ciągłego używania języka polskiego – chociaż był to mój czwarty język, na samym początku nie znałem go zbyt dobrze. Najtrudniejsze było jednak uczestniczenie w zajęciach w szkole średniej, ponieważ proces edukacyjny wyglądał tutaj trochę inaczej. Muszę też wspomnieć o uczuciu określanym jako *homesick*. Na samym początku swojej przygody bardzo łatwo się mu poddać – coś ciągle ciągnie człowieka do domu, zaczynasz wspominać stare, dobre czasy, rodzinę, przyjaciół, co jest to normalne i zrozumiałe. Kiedy już uda się nawiązać nowe relacje, każdy zyskuje możliwość znalezienia dla siebie miejsca w nowym społeczeństwie oraz integracji z zachowaniem swojej wewnętrznej indywidualności bez konieczności udawania kogoś, kim się nie jest.

Pomimo problemów, które pojawiają się na początku każdej drogi, trzeba próbować radzić sobie z każdym z nich. Z czasem, poprzez codzienną naukę języka i z pomocą ze stron kolegów i koleżanek, staje się to coraz łatwiejsze.

Podsumowanie zajęć

Zmiana miejsca zamieszkania nigdy nie jest łatwym procesem, nawet jeśli mówimy o przeprowadzce w obrębie tej samej miejscowości lub ulicy. Aby tak

ważny moment w naszym życiu uczynić łatwiejszym, musimy dobrze zaplanować konkretne działania, stworzyć plan, zgłębić temat itd. Zawsze jednak mogą pojawić się sytuacje nieprzewidywalne, na które nie będziemy mieć wpływu, tym bardziej w obcym dla nas miejscu. A ponieważ każdy i każda z nas stanowi indywidualną osobowość, nikt nie jest w stanie przewidzieć tego, jak będziemy na nie reagować.